

Bölüm 4: Bellek Erişimi

Mikroişlemciler

- Belleğe erişmek için BX, SI, DI, BP yazmaçları kullanılır.
- Bu yazmaçlar [] sembolleri içerisinde birleştirerek,
  - farklı bellek konumlarına erişilebilir.
  - Bu birleştirmeler, adresleme modları olarak adlandırılır.

[BX + SI]	[SI]	[BX + SI + d8]
[BX + DI]	[DI]	[BX + DI + d8]
[BP + SI]	d16	[BP + SI + d8]
[BP + DI]	[BX]	[BP + DI + d8]
[SI + d8]	[BX + SI + d16]	[SI + d16]
[DI + d8]	[BX + DI + d16]	[DI + d16]
[BP + d8]	[BP + SI + d16]	[BP + d16]
[BX + d8]	[BP + DI + d16]	[BX + d16]

- d8: 8 bit işaretli dolaysız ileri kaydırma (*immediate displacement*)
  - Örneğin: 22, 55h, -1 ...
- d16: 16 bit işaretli dolaysız ileri kaydırma (immediate displacement)
  - Örneğin: 300, 5517h, -259 ...
- Herhangi bir değer veya değişkenin bağıl konumu (offset) olabilir.
- Birden fazla değer varsa, derleyici tek bir değer hesaplar.
- İleri kaydırma [] sembolleri içinde veya dışında olabilir,
  - assembler her iki durum için de aynı makine kodunu üretir.
- İşaretli bir değerdir, bu nedenle hem pozitif hem negatif olabilir.

- Bellek erişimi için yazmaçların kombinasyonlarına dayanır.
- Geniş bir esneklik sağlar.
- SS kesim yazmacı, BP yazmacı ile beraber kullanılır.
- DS kesim yazmacı, BP içermeyen modlarda kullanılır.
- BX ve BP, aynı modda bir araya gelmez.
- SI ve DI, aynı modda bir araya gelmez.
- Tablo kullanılarak tüm geçerli kombinasyonlar oluşturulabilir.
- Örnekler: [BX+5], [BX+SI], [DI+BX-4]

- Kesim yazmacındaki (CS, DS, SS, ES) değere kesim (segment),
- Genel yazmaçlardaki (BX, SI, DI, BP) değere bağıl konum (offset) denir.
- Kesim, belleğin bloklarını temsil ederken,
  - Bağıl konum, o bloktaki belirli bir konumu temsil eder.
- Kesim ve bağıl konum, birleştirilerek fiziksel bellek adresi oluşturulur.
- DS değeri 1234h ve SI değeri 7890h olduğunda;
  - 1234:7890 olarak gösterilebilir.
  - Fiziksel adres: 1234h * 10h + 7890h = 19BD0h.

- Derleyiciye veri türü hakkında bilgi vermek için ön ekler kullanılır.
  - byte ptr [BX]: Bir byte erişimi için.
  - word ptr [BX]: İki byte erişimi için.
- Assembler, daha kısa ön ekleri de destekler.
  - b. [SI]: SI kaydındaki değeri bir byte olarak anlamlandırır.
  - w. [DI]: DI kaydındaki değeri iki byte olarak anlamlandırır.
- Bazı durumlarda assembler, veri türünü otomatik olarak hesaplayabilir.

MOV Komutu

- MOV komutu değerleri kopyalamak veya taşımak için kullanılır.
- Kaynak, anlık değer, genel amaçlı yazmaç, bellek konumu olabilir.
- Hedef, genel amaçlı yazmaç, bellek konumu olabilir.
- CS ve IP yazmaçlarına değer atamak için <u>kullanılmaz</u>.
- İki işlenenin boyutları aynı olmalıdır,
  - Bir byte veya bir word olabilir.
- MOV AX, BX:
  - BX yazmacındaki değeri AX yazmacına kopyalar.
- MOV [SI], 10h:
  - Bellekte SI yazmacındaki adrese 10h değerini kopyalar.

- MOV REG, memory
- MOV memory, REG
- MOV REG, REG
- MOV memory, immediate
- MOV REG, immediate
- REG: AX, BX, CX, DX, AH, AL, BL, BH, CH, CL, DH, DL, DI, SI, BP, SP.
- memory: [BX], [BX+SI+7], değişken.
- immediate: 5, -24, 3Fh, 10001101b ...

- MOV SREG, memory
- MOV memory, SREG
- MOV REG, SREG
- MOV SREG, REG
- SREG: DS, ES, SS, ve CS (sadece ikinci işlenen olarak).
- REG: AX, BX, CX, DX, AH, AL, BL, BH, CH, CL, DH, DL, DI, SI, BP, SP.
- memory: [BX], [BX+SI+7], değişken ...

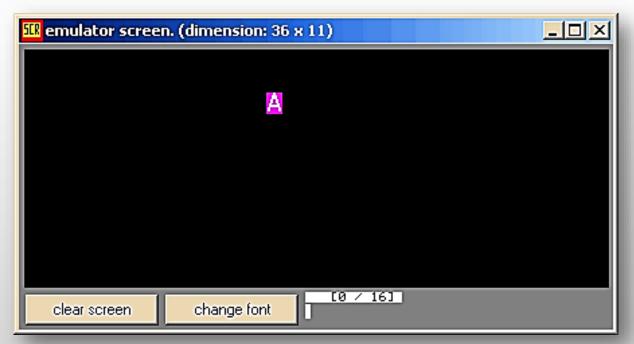


```
; Bir segment .com programı için gereklidir.
ORG 100h
MOV AX, 0B800h
               ; AX'e B800h değeri atar.
                ; AX'in değerini DS'ye kopyalar.
MOV DS, AX
MOV CL, 'A'
                ; CL'ye A harfinin ASCII kodunu atar(41h).
MOV CH, 11011111b; CH'e 11011111b değeri atar.
                ; BX'e 15Eh değeri atar.
MOV BX, 15Eh
                ; CX'in içeriğini B800:015E adresine kopyalar
MOV [BX], CX
                ; İşletim sistemine geri döner.
RET
```

Program Örneği

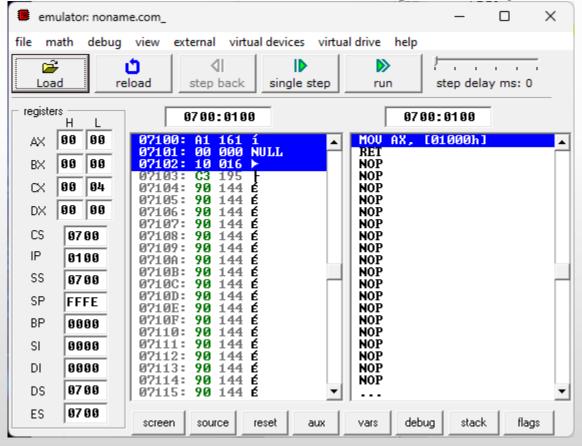
- Program, video belleği üzerinde 'A' harfini belirli bir konuma kopyalar.
- MOV, kaynak ve hedef arasında değer kopyalamak için kullanılır.
- ORG, programın başlangıç adresini belirler.
- ; yorum satırları için kullanılır.

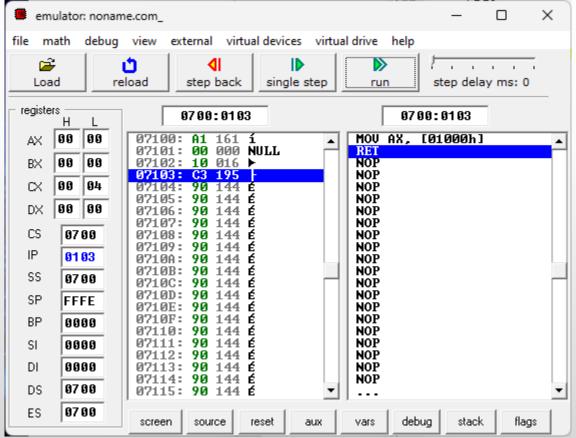
■ MOV AX, [0x1000] ; Bellek adresindeki değeri AX yazmacına taşır

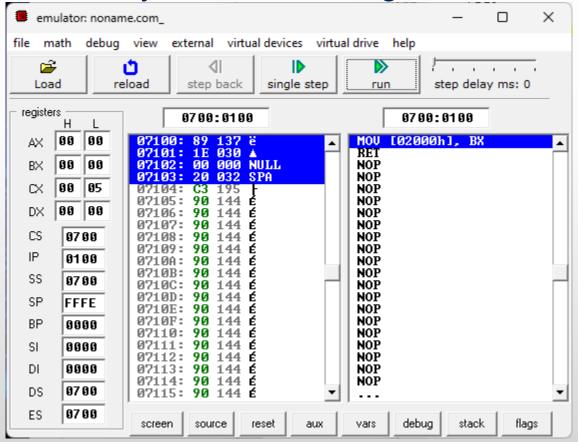
MOV AX, [0x1000] ; Bellek adresindeki değeri AX yazmacına taşıma

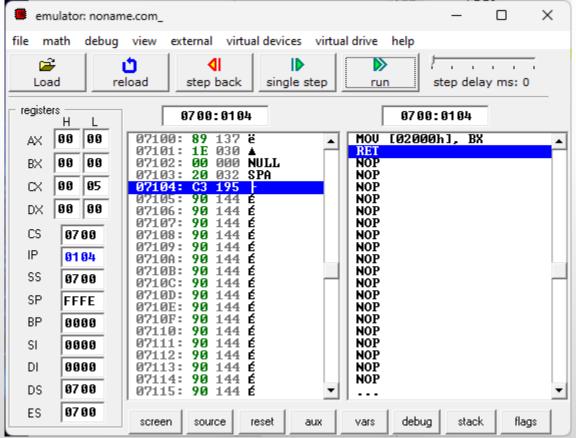
MOV [0x2000], BX ; BX yazmacındaki değeri bellek adresine taşır

MOV [0x2000], BX ; BX yazmacındaki değeri bellek adresine taşır

İki Yazmaç Değerini Takas

■ MOV CX, 10

; CX yazmacına 10 değerini ata

■ MOV DX, 20

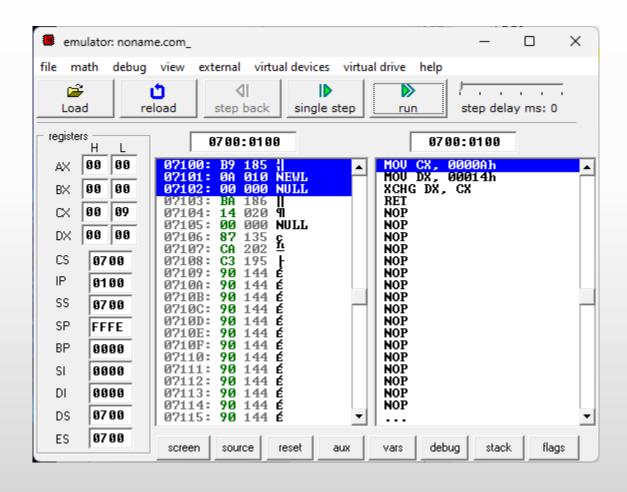
; DX yazmacına 20 değerini ata

XCHG CX, DX

; CX ve DX yazmaçlarının değerlerini değiştirme

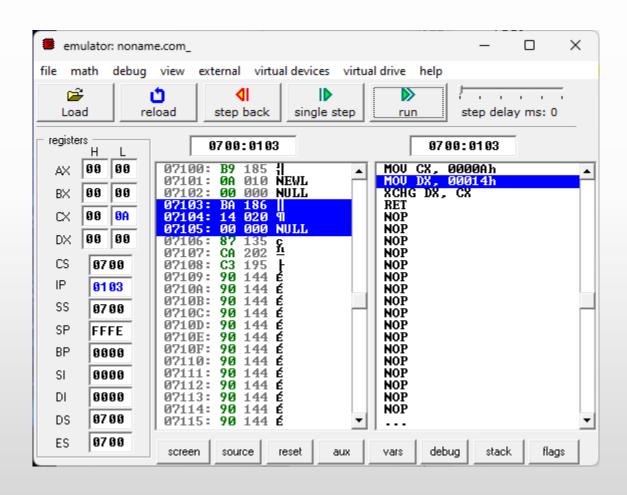

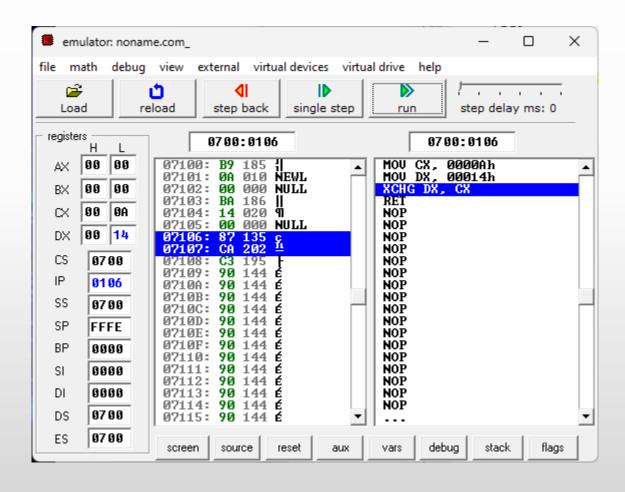

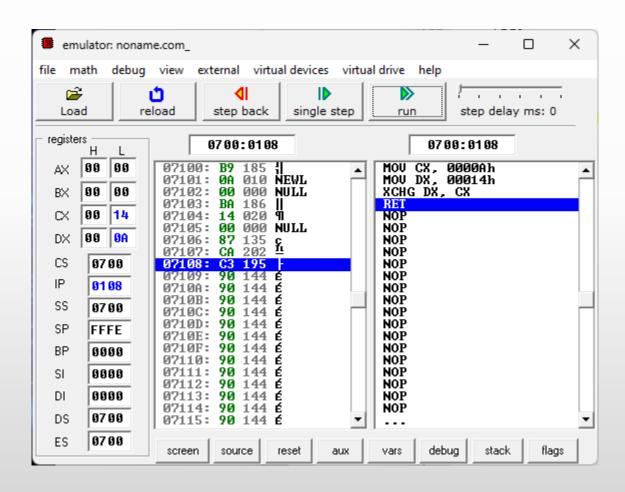

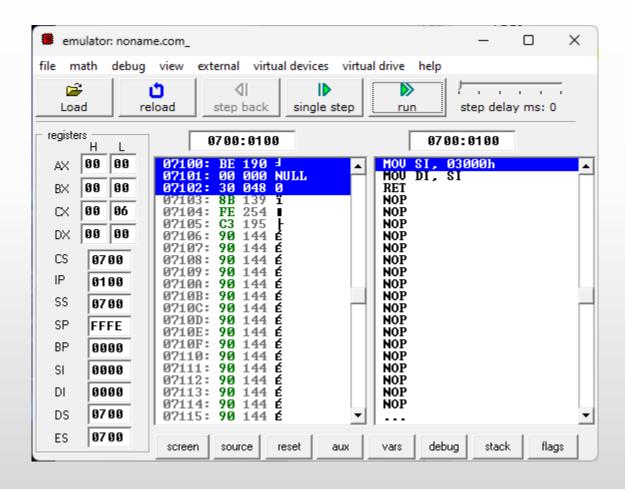

■ MOV SI, 0x3000 ; SI yazmacına bellek adresi atama

MOV DI, SI ; DI yazmacına SI yazmacının içeriğini kopyalama

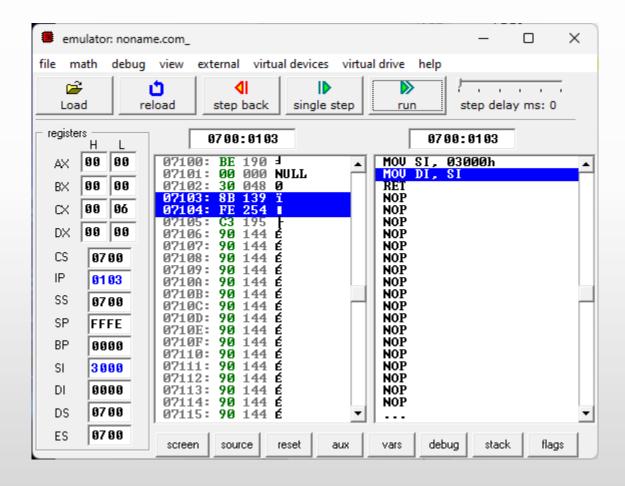

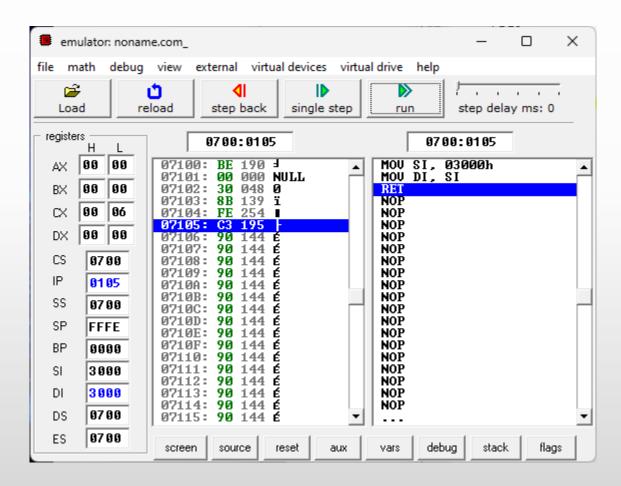

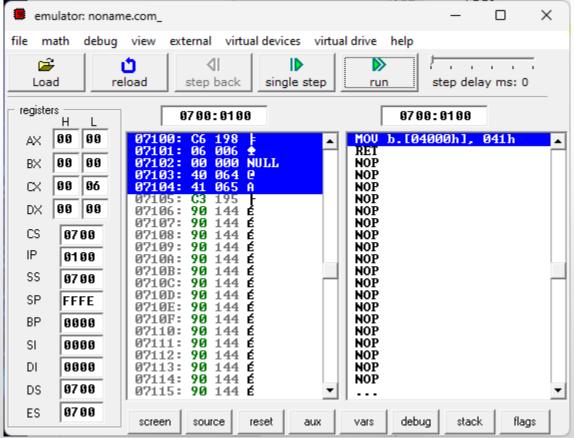

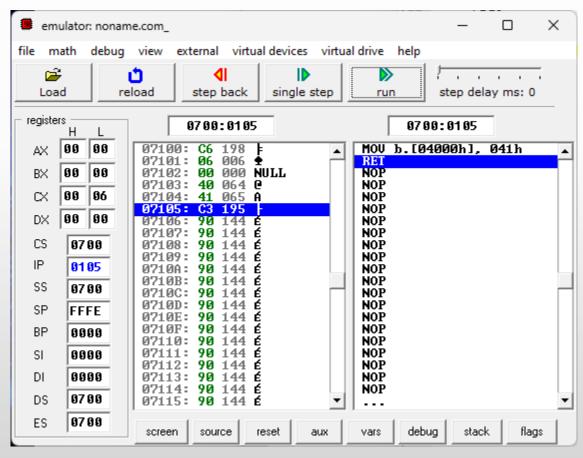
Bir Bellek Adresine Sabit Bir Değeri Yazma

MOV BYTE PTR [0x4000], 65 ; Bellek adresine 'A' karakterini yazma

Bir Bellek Adresine Sabit Bir Değeri Yazma

Random Access M	emory		- 🗆 ×
0700:4000	update • table	C list	
0700:4010 00 0700:4020 00 0700:4030 00 0700:4040 00 0700:4050 00 0700:4060 00	00 00 00 00 00 00 00-00 00 00 00 00 00 00 00-00 00 00 00 00 00 00 00-00 00 00 00 00 00 00 00-00 00 00 00 00 00 00 00-00	00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00	A

■ MOV AX, 0x1234

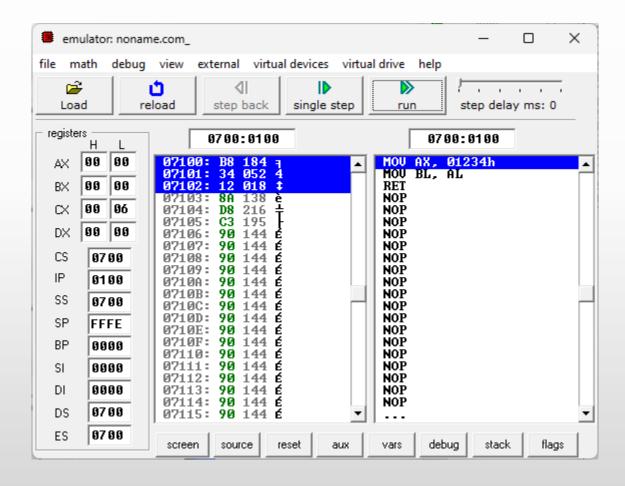
; AX yazmacına 0x1234 değeri ata

MOV BL, AL

; AL yazmacının alt kısmını BL yazmacına kopyala

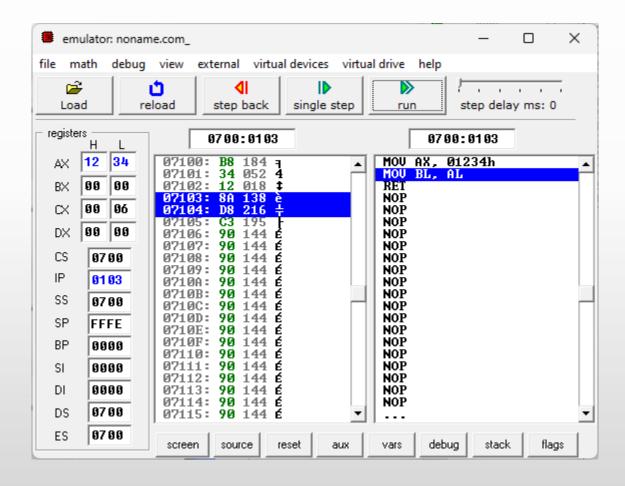

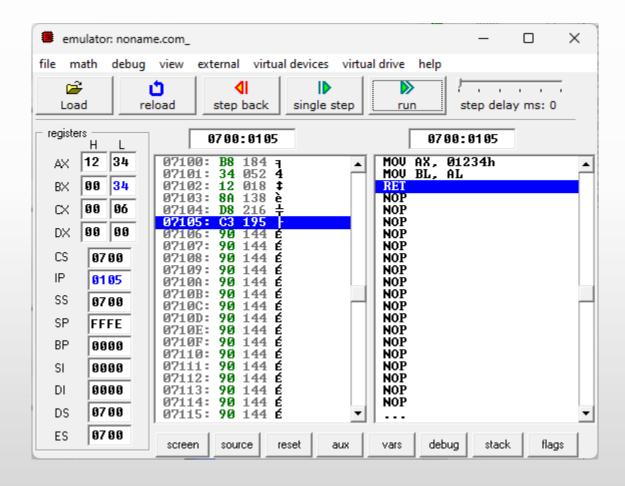

■ MOV AX, 0x00FF

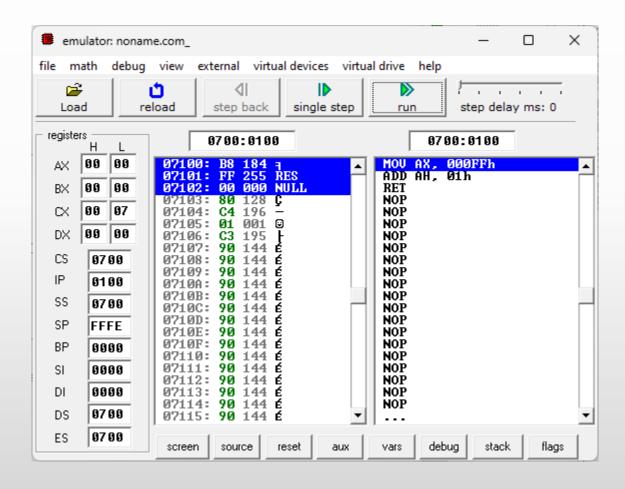
; AX yazmacına 0x00FF değeri taşı

■ ADD AH, 0x01

; AH yazmacına 0x01 ekle

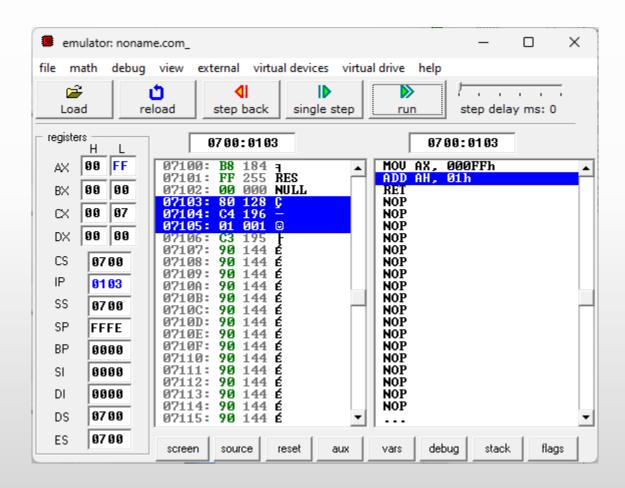

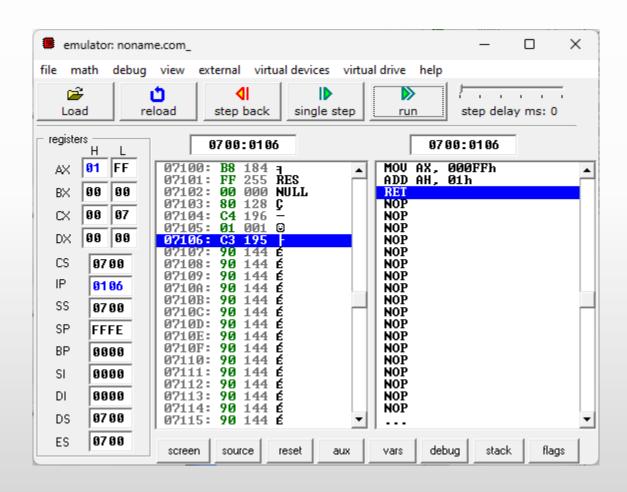

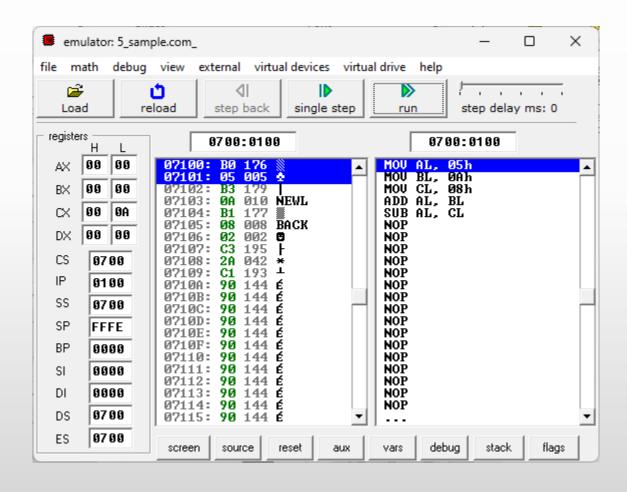


```
; load binary value:
mov al, 00000101b
; load hex value:
mov bl, 0ah
; load octal value:
mov cl, 10o
; 5 + 10 = 15 (0fh)
add al, bl
; 15 - 8 = 7
sub al, cl
```

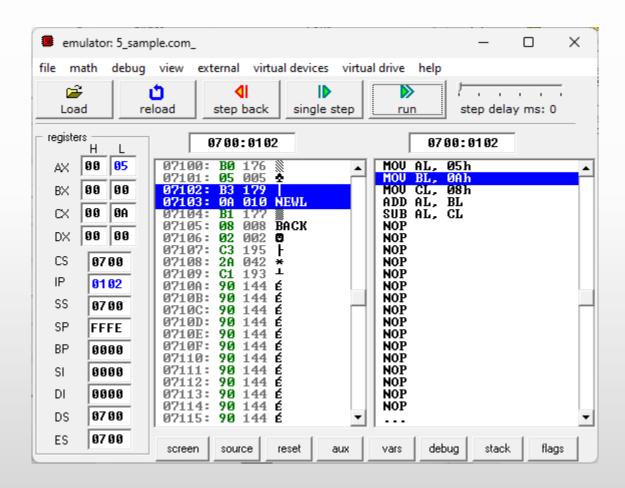

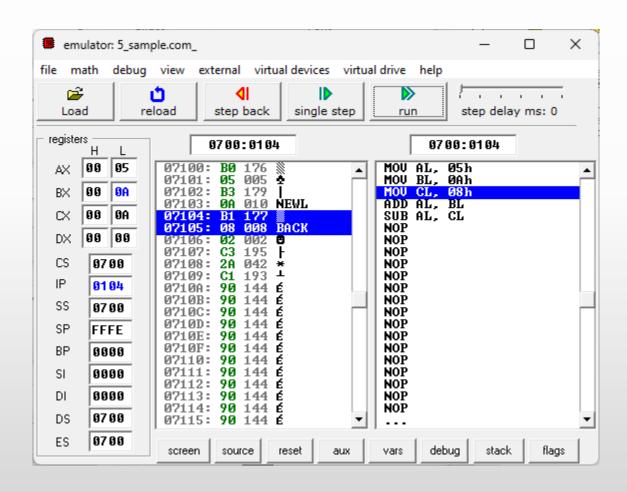

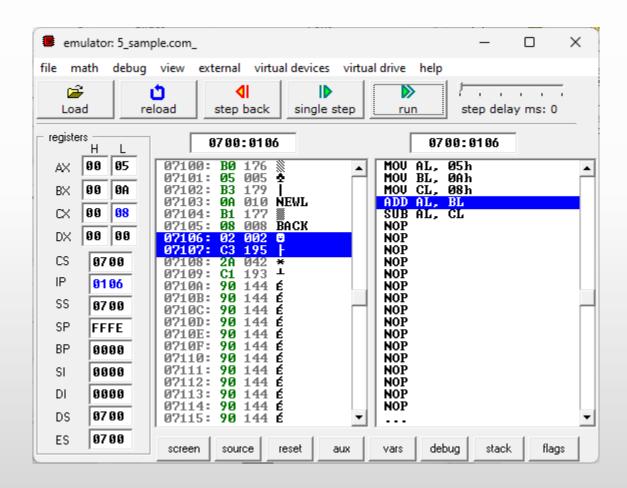

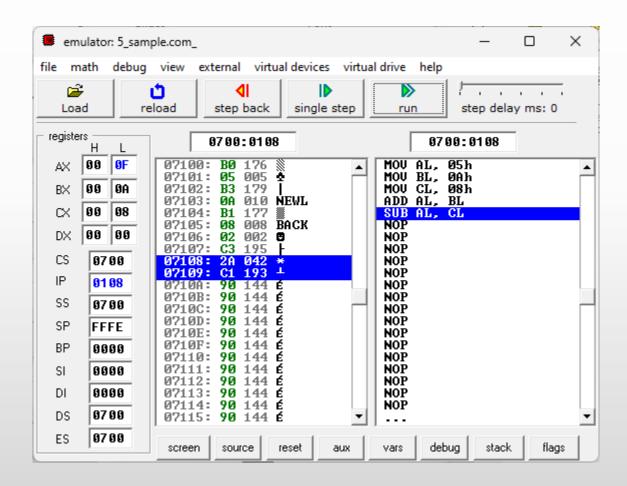

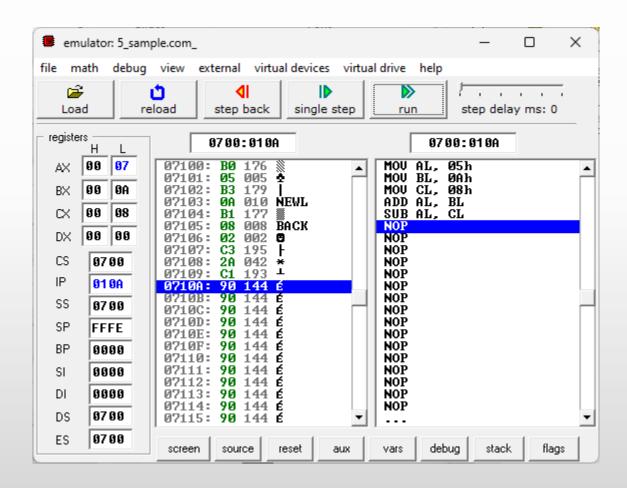

SON